

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/628.**

Benyújtás dátuma: **2018-06-19 19:15**

Parlex azonosító: **1J8I9WEZ0001**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Törvényjavaslat benyújtása

Benyújtó: Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes

Előadó: Dr. Pintér Sándor, belügyminiszter

Törvényjavaslat címe: A Magyarország biztonsági érdekét sértő külföldi befektetések ellenőrzéséről

A Kormány nevében mellékelten benyújtom a Magyarország biztonsági érdekét sértő külföldi befektetések ellenőrzéséről szóló törvényjavaslatot.

2018. évi törvény

a Magyarország biztonsági érdekét sértő külföldi befektetések ellenőrzéséről

1. Értelmező rendelkezések

1. §

E törvény alkalmazásában

1. külföldi befektető:

a) az Európai Unió, az Európai Gazdasági Térségen, valamint a Svájci Államszövetségen kívüli állam állampolgára vagy ilyen államban bejegyzett jogi személy vagy egyéb szervezet,
b) a 2. § (4) bekezdésében meghatározott tevékenységet folytató, magyarországi székhelyű gazdasági társaságban a 2. § (1) bekezdésében meghatározott tulajdonrészt, illetve befolyást szerző belföldön, az Európai Unió más tagállamában, az Európai Gazdasági Térség más tagállamában vagy a Svájci Államszövetségben bejegyzett jogi személy is, ha a jogi személyben a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény (a továbbiakban: Ptk.) szerinti többségi befolyással rendelkező személy az Európai Unió, az Európai Gazdasági Térségen, valamint a Svájci Államszövetségen kívüli állam állampolgára vagy ilyen államban bejegyzett jogi személy vagy egyéb szervezet;

2. tulajdonszerzés: a 2. § (4) bekezdésében meghatározott tevékenységet folytató, magyarországi székhelyű gazdasági társaságban a 2. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott tulajdonrészt-, illetve befolyásszerzés gazdasági társaság alapításával vagy részesedés-szerzés útján, továbbá a 2. § (3) bekezdése szerinti fióktelep-létesítés.

2. A külföldi befektető bejelentési kötelezettsége

2. §

(1) A külföldi befektető a (4) bekezdésben meghatározott tevékenységet folytató, magyarországi székhelyű gazdasági társaságban – gazdasági társaság alapításával vagy részesedés-szerzés útján –

a) közvetlenül vagy közvetett módon 25%-ot – nyilvánosan működő részvénytársaság esetén 10%-ot – meghaladó tulajdonrészt, vagy

b) a Ptk. szerinti meghatározó befolyást

a Kormány rendeletében kijelölt miniszterhez (a továbbiakban: miniszter) történő bejelentést és a bejelentés tudomásulvételének visszaigazolását követően szerezhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettség akkor is fennáll, ha a külföldi befektető 25%-ot el nem érő tulajdonszerzése azt eredményezné, hogy a (4) bekezdésben meghatározott tevékenységet folytató, magyarországi székhelyű gazdasági társaságban – a nyilvánosan működő részvénytársaság kivételével – a külföldi befektetők együttes tulajdonrésze összességében meghaladná a 25%-ot.

(3) Külföldi befektető által a (4) bekezdésben meghatározott tevékenységre Magyarországon fióktelep akkor létesíthető, ha a külföldi befektető

- a) megfelel a Magyarországon fióktelep létesítéséhez szükséges, jogszabályban meghatározott feltételeknek, és
- b) a fióktelep létesítése előtt teljesítette az (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségét és a miniszter a bejelentés tudomásulvételét visszaigazolta.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerinti bejelentéshez kötött tevékenységek a következők:

- a) fegyver- és lőszergyártás, valamint az engedélyköteles haditechnikai eszközök előállítása,
 - b) kettős felhasználású termék előállítása,
 - c) a haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott titkosszolgálati eszközök előállítása,
 - d) a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatás nyújtása és a kiegészítő pénzügyi szolgáltatások közül a fizetési rendszer működtetése,
 - e) a villamos energiáról szóló törvény hatálya alá tartozó szolgáltatások,
 - f) a földgázellátásról szóló törvény hatálya alá tartozó szolgáltatások,
 - g) a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény hatálya alá tartozó szolgáltatások,
 - h) az elektronikus hírközlésről szóló törvény hatálya alá tartozó szolgáltatások,
 - i) az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló törvény hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszerek kialakítása, fejlesztése vagy működtetése
- tevékenységi körökön belül a Kormány rendeletében meghatározott egyes tevékenységek.

(5) A (4) bekezdés e)-h) pontja alapján a Kormány az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében azon tevékenységet határozhatja meg, amely közvetlenül érinti a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény alapján meghatározott valamely nemzeti létfontosságú rendszerrelmet vagy európai létfontosságú rendszerrelmet.

3. §

A külföldi befektető a miniszterhez történő bejelentés és a bejelentés tudomásulvételének visszaigazolását követően szerezheti meg a 2. § (4) bekezdésében meghatározott tevékenység folytatásához nélkülözhetetlen infrastruktúrák, berendezések és eszközök használati vagy működtetési jogát (a továbbiakban együtt: üzemeltetési jog).

4. §

(1) A külföldi befektető a tulajdonszerzésre vagy az üzemeltetési jog megszerzésére irányuló jogügylet létrejöttét a miniszterhez írásban, kormányrendeletben meghatározott határidőn belül jelenti be.

(2) A bejelentésben a külföldi befektetőnek be kell mutatnia eddigi gazdasági tevékenységét, és csatolnia kell minden olyan okiratot, amely alapján megállapítható a külföldi befektető és a külföldi befektetőben részesedéssel rendelkező jogi személyek tulajdonosi szerkezete, valamint a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény szerint

meghatározott tényleges tulajdonos.

(3) A külföldi befektető köteles a bejelentési kötelezettség alá eső adatok változásáról kormányrendeletben meghatározott határidőn belül a miniszternek adatszolgáltatást teljesíteni.

(4) A bejelentésre vonatkozó részletes szabályokat, így különösen a bejelentés kötelező tartalmi elemeit, mellékleteit, a bejelentés határidejét, valamint a (3) bekezdés szerinti adatszolgáltatási kötelezettséggel összefüggő részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

3. A miniszter eljárása

5. §

(1) A miniszter eljárásának e törvényben nem rendezett részletes szabályait – így különösen az eljárási határidőket – a Kormány rendeletben állapítja meg.

(2) A bejelentés megérkezéséről a miniszter haladéktalanul, de legfeljebb 8 napon belül értesíti a külföldi befektetőt.

(3) A miniszter a bejelentés alapján megvizsgálja, hogy a külföldi befektető által a tulajdonszerzés vagy az üzemeltetési jog megszerzése sérti-e Magyarország biztonsági érdekét.

(4) A miniszter a bejelentés megérkezését követően haladéktalanul ellenőrzi, hogy a bejelentés megfelel-e a 4. §-ban meghatározott követelményeknek, továbbá megvizsgálja, hogy fennáll-e a külföldi befektető általi tulajdonszerzéssel vagy üzemeltetési jog megszerzéssel összefüggésben a (3) bekezdésben meghatározott körülmény. A miniszter legkésőbb a bejelentés megérkezésétől számított 30 napon – vagy az (5) bekezdés szerinti esetben az ott meghatározott határidőn – belül, ha a (3) bekezdésben meghatározott körülmény

a) nem áll fenn, a bejelentés tudomásulvételét írásban visszaigazolja, vagy

b) fennáll, a miniszter a tulajdonszerzést vagy az üzemeltetési jog megszerzését megtiltja (a továbbiakban együtt: tiltó döntés).

(5) Különösen indokolt esetben a miniszter a (4) bekezdés szerinti ellenőrzés időtartamát legfeljebb 60 nappal meghosszabbíthatja, amelyről a külföldi befektetőt – a 30 napos határidő letelte előtt – írásban értesíti.

(6) Tiltó döntés az 1. § 1. pont b) alpontja szerinti külföldi befektető esetén akkor hozható, ha megalapozottan feltehető, hogy a 2. § (4) bekezdésében meghatározott tevékenységet folytató, magyarországi székhelyű gazdasági társaságban a 2. § (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott tulajdonrészt, illetve befolyást szerző jogi személy a (3) bekezdésben meghatározott körülmény fennállásának elfedésére, az ellenőrzés elnehezítésére, az e törvényben meghatározott eljárás megkerülésére létesült vagy arra szolgál. Ilyennek minősül különösen, ha a jogi személy a bejegyzése szerinti államban tényleges gazdasági tevékenységet nem folytat, tartós gazdasági tevékenységére utaló körülmények – különösen gazdasági létesítmények, foglalkoztatottak – fennállása nem igazolható.

(7) A miniszter az egyszerűsített indokolást tartalmazó tiltó döntését írásban közli a külföldi befektetővel.

(8) A külföldi befektető a tiltó döntést az eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt, valamint a (6) bekezdés szerinti minősítéssel összefüggésben közigazgatási perben megtámadhatja. A perre a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

(9) A bíróság a keresetlevélről egyszerűsített perben dönt. Ha a bíróság a jogsértést megállapítja, a határozatot hatályon kívül helyezi, és a minisztert új eljárásra kötelezi. A perben azonnali jogvédelem biztosításának nincs helye.

(10) A miniszter a külföldi befektető személyes adatait az eljárás során, valamint a bejelentés ellenőrzése céljából

a) tiltó döntés meghozatala esetén a bejelentés benyújtását követő 5 évig, bírósági jogorvoslati eljárás esetén annak jogerős befejezésétől számított 5 évig,

b) a bejelentés tudomásulvételének visszaigazolása esetén a 2. § (1) bekezdés a) pontja vagy (3) bekezdése szerinti tulajdonrész, a 2. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befolyás, a 2. § (3) bekezdése szerinti fióktelep vagy a 3. § szerinti üzemeltetési jog fennálltának idejéig

kezeli.

(11) A (10) bekezdés szerint kezelt személyes adatokat a miniszter az eljárás lefolytatása érdekében a Kormány rendelete szerint bevont szervek részére továbbíthatja.

4. A miniszter eljárásának kapcsolata a hatósági eljárásokkal

6. §

(1) A 2. § (4) bekezdése alapján kormányrendeletben meghatározott, az e törvény szerinti bejelentési kötelezettség körébe tartozó tevékenységekkel kapcsolatos, jogszabályban meghatározott, tulajdonszerzés engedélyezésére irányuló eljárásokban meghozható döntés feltétele az e törvény szerinti bejelentés tudomásulvételének visszaigazolása.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eljárás hiányában a 2. § (4) bekezdése alapján kormányrendeletben meghatározott, az e törvény szerinti bejelentési kötelezettség körébe tartozó tevékenység engedélyezésére irányuló eljárásokban meghozható döntés feltétele az e törvény szerinti bejelentés miniszter általi tudomásulvételének visszaigazolása.

(3) A Kormány rendeletben állapítja meg azon – egyes tevékenységek engedélyezésére irányuló – eljárások körét, amelyek esetében az e törvény szerinti bejelentést meg kell tenni.

(4) A miniszter a tiltó döntést, valamint az ellenőrzésre nyitva álló határidő meghosszabbításáról szóló döntését közli a bejelentésben megjelölt, az (1) vagy (2) bekezdés szerinti eljárásban eljáró hatósággal.

5. A miniszter eljárásával összefüggő egyes jogkövetkezmények

7. §

(1) A 2. § szerinti esetben a magyarországi székhelyű gazdasági társaság részvénykönyvébe, illetve tagjegyzékébe való bejegyzésre irányuló kérelmet a bejelentés tudomásulvétele visszaigazolásának birtokában lehet benyújtani. A 3. § szerinti esetben az üzemeltetési jogra vonatkozó szerződés hatálya – ha e törvény szerinti bejelentés alá tartozó tevékenységekkel kapcsolatos jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik – a bejelentés tudomásulvételének napjával áll be.

(2) Ha a külföldi befektető az e törvény szerinti bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, a miniszter a bejelentés tudomásulvételét nem igazolta vissza vagy a miniszter tiltó döntést hozott, a szerző fél a részvénykönyvbe nem jegyezhető be, illetve a tagjegyzékben nem tüntethető fel, a részesedései tekintetében a gazdasági társasággal szemben jogot nem gyakorolhat.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti körülmény a részvénykönyvbe, illetve a tagjegyzékbe történő bejegyzést követően jut a magyarországi székhelyű gazdasági társaság tudomására, a magyarországi székhelyű gazdasági társaság tudomásszerzését követően a külföldi befektető a magyarországi székhelyű gazdasági társasággal szemben tagsági jogait a továbbiakban nem gyakorolhatja.

(4) Hatálytalan az az üzemeltetési jog megszerzésére irányuló jogügylet, amely az e törvény szerinti bejelentés elmaradásával vagy a bejelentés tudomásulvételének visszaigazolása hiányában jött létre, illetve amellyel összefüggésben a miniszter tiltó döntést hozott. A jogügylet hatálytalanságával kapcsolatos peres eljárást a miniszter és az indíthat, akinek ehhez jogi érdeke fűződik.

8. §

(1) A miniszter ellenőrzi az e törvény szerinti bejelentési kötelezettség teljesítését.

(2) Ha a miniszter az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során megállapítja, hogy a külföldi befektető az e törvény szerinti kötelezettségeit nem teljesítette – ideértve azt az esetet is, ha a külföldi befektető a bejelentés előírt adataiban bekövetkezett változás bejelentését elmulasztotta –, a 9. § szerinti bíróságot szab ki, és ha

- a) a külföldi befektető általi tulajdonszerzéssel vagy üzemeltetési jog megszerzéssel összefüggésben nem áll fenn az 5. § (3) bekezdése szerinti körülmény, a bejelentés tudomásulvételét írásban visszaigazolja,
- b) a külföldi befektető általi tulajdonszerzéssel vagy üzemeltetési jog megszerzéssel összefüggésben fennáll az 5. § (3) bekezdése szerinti körülmény, tiltó döntést hoz.

(3) A 2. § szerinti esetben a miniszter a (2) bekezdés b) pontja szerinti döntésében a külföldi befektetőnek legfeljebb 3 hónapos határidőt biztosít a magyarországi székhelyű gazdasági társaságban fennálló tulajdonrészének értékesítésére, befolyásának megszüntetésére, a fióktelep megszüntetésére vagy tevékenységi körének módosítására. Az értékesítés során a magyar államot elővásárlási jog illeti meg.

(4) Ha a (3) bekezdésben meghatározott határidő eredménytelenül telt el, a miniszter határozatban kijelöli azt az állami szervet, amely a határozatban megjelölt határidőig a külföldi befektető helyett

és nevében intézkedik a befektető részesedésének értékesítése iránt. Az értékesítés során a magyar államot elővásárlási jog illeti meg.

(5) A 3. § szerinti esetben a miniszter a (2) bekezdés b) pontja szerinti döntésével egyidejűleg megindítja az üzemeltetési jog megszerzésére irányuló jogügylet hatálytalanságával kapcsolatos peres eljárást.

(6) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés határidejére az 5. § (4) és (5) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(7) Nem folytatható hatósági ellenőrzés, illetve a jogsértés megállapítására irányuló eljárás az e törvény szerinti bejelentés elmulasztása miatt, ha

a) a tulajdonszerzésnek vagy az üzemeltetési jog megszerzésének, vagy

b) a 2. § (4) bekezdése alapján kormányrendeletben meghatározott, az e törvény szerinti bejelentési kötelezettség körébe tartozó tevékenység engedélyezésére irányuló eljárásokban meghozható döntés véglegessé válásának

a miniszter tudomására jutásától számított 6 hónap, de legkésőbb az a) és b) pontban meghatározott körülményektől számított 5 év eltelt.

6. Bírságfizetési kötelezettség

9. §

(1) Azt, aki az e törvény szerinti, a bejelentéssel, illetve a 4. § (3) bekezdése szerinti adatszolgáltatással összefüggő kötelezettségét megszegi, a miniszter – az eset összes körülményének vizsgálatával – a Kormány rendeletében meghatározott, természetes személy külföldi befektető esetén legfeljebb 1 000 000 forint, jogi személy külföldi befektető esetén legfeljebb 10 000 000 forint összegű bírság megfizetésére kötelezi.

(2) A bírság megfizetésére fizetési kedvezmény nem engedélyezhető.

(3) A bírság a központi költségvetés bevételeit képezi.

7. Záró rendelkezések

10. §

Ez a törvény 2018. október 1-jén lép hatályba.

11. §

Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben megállapítsa

a) a miniszter kijelölésére vonatkozó rendelkezéseket,

b) a 2. § (4) bekezdésében meghatározott tevékenységi körökön belül az e törvény szerinti bejelentés alá tartozó tevékenységeket,

c) a külföldi befektető általi tulajdonszerzés, illetve üzemeltetési jog megszerzés bejelentésének

és a miniszter bejelentéssel összefüggő eljárásának, az eljárásba bevonható szervek körének és a bevont szervek eljárásának, valamint a külföldi befektető 4. § (3) bekezdése szerinti adatszolgáltatási kötelezettségének részletes szabályait,
d) azon tevékenységek engedélyezésére irányuló eljárásokat, amelyek esetében a 6. § (2) bekezdése alkalmazásának van helye,
e) a 9. § szerinti bírság összegét és kiszabásának eljárására vonatkozó részletes szabályokat.

12. §

E törvény rendelkezéseit az e törvény hatálybalépését követően

- a) létrejött, 2. § (1)-(3) bekezdése és 3. § szerinti jogügyletek esetében, illetve
- b) megkezdett hatósági eljárásban

kell alkalmazni.

Általános indokolás

Az Európai Unió számos tagállama ellenőrzi az Európai Uniót (a továbbiakban: EU, illetve az Európai Gazdasági Térség (a továbbiakban: EGT) államain kívülről érkező külföldi befektetéseket bizonyos (az ország szuverenitását befolyásoló vagy nemzetbiztonsági szempontból érzékeny) ágazatokba irányulóan. A tagállamok szabályozása sokszínű, mind az ellenőrzés alá vont ágazatok, mind pedig az ellenőrzés eszközrendszere tekintetében. Ugyancsak különböző meghatározások szerepelnek a tagállami szabályozásban a korlátozás alapjául szolgáló, védendő érték tekintetében (nemzetbiztonság, közrend, külpolitikai és külgazdasági érdek, közegészségügy, stb.).

Részletes indokolás

1. §

Meghatározza az értelmező rendelkezéseket.

A külföldi befektető fogalmának meghatározása révén a törvényjavaslat egyértelművé teszi, hogy külföldi befektetőn nem csak a „külföldi” (az Európai Uniót, az Európai Gazdasági Térséget és a Svájci Államszövetségen kívüli) állam állampolgárát, vagy ilyen államban bejegyzett jogi személyt, egyéb szervezetet kell érteni. A törvényjavaslat értelmében azokban az esetekben is e fogalom alá esik az érintett (természetes vagy nem természetes) személy, ha a már Magyarországon, az Európai Unió más tagállamában, az Európai Gazdasági Térség más tagállamában vagy a Svájci Államszövetségben bejegyzett olyan jogi személy kíván Magyarországon a törvényjavaslat hatálya alá eső tevékenységet végző vállalkozásban tulajdont vagy befolyást szerezni, amelyben a „külföldi” állam állampolgára, vagy ilyen államban bejegyzett jogi személy, egyéb szervezet többségi befolyással rendelkezik. [A Ptk. 8:2. § (1) bekezdése szerint többségi befolyás az olyan kapcsolat, amelynek révén természetes személy vagy jogi személy (befolyással rendelkező) egy jogi személyben a szavazatok több mint felével vagy meghatározó befolyással rendelkezik.] Ennek azért van jelentősége, mert ezen fogalom-meghatározás révén megakadályozható a szabályozás olyan módon történő kijátszása, hogy a „külföldi” személy először egy, a Magyarország biztonsági érdeke szempontjából nem érzékeny, az Európai Unióban már letelepedett vállalkozásban szerez többségi befolyást, majd ezt követően próbál meg például a magyar fegyvergyártásban tevékenységet végző vállalkozásban tulajdont szerezni.

A tulajdonszerzés fogalmának meghatározása révén a törvényjavaslat egyértelművé teszi, hogy tulajdonszerzésen nem csak a klasszikus tulajdonrész-átruházással megvalósuló ügyleteket kell érteni a törvényjavaslat szabályrendszerében, hanem olyan más, társasági jogi ügyleteket is, amely azt eredményezi, hogy az érintett személy érdemi ráhatással bír az adott vállalkozás döntéshozatalára. Így ezen fogalom alá tartozik a gazdasági társaság alapítása, a részesedés-

szerezés és a fióktelep-létesítés is.

2-3. §

A Javaslat bejelentési kötelezettséget határoz meg a külföldi befektető részére a következő esetekben:

- a) a közvetlenül vagy közvetve 25 %-ot meghaladó tulajdonrész megszerzése (nyilvánosan működő részvénytársaság esetén 10 %-ot meghaladó tulajdonrész megszerzése) – 2. § (1) bekezdés *a)* pont,
- b) ha a tulajdonszerzés mértéke nem éri el ugyan a 25 %-ot, de azzal együtt már a külföldi befektetők együttes tulajdonrésze összességében meghaladná a 25 %-ot – 2. § (2) bekezdés,
- c) a Ptk. szerinti meghatározó befolyás megszerzése – 2. § (1) bekezdés *b)* pont,
- d) magyarországi fióktelep létesítése – 2. § (3) bekezdés,
- e) az üzemeltetési jog megszerzése – 3. §.

A bejelentési kötelezettséget a kormány rendeletében kijelölendő miniszterhez kell teljesíteni.

Az a) pont 10 %-ban határozza meg azt a befolyásmértéket, amelyhez nyilvánosan működő részvénytársaság esetében a befolyásszerzéskor kötelezettség kapcsolódik.

E mérték meghatározása figyelemmel van a tőkepiaci szabályozásra, illetve általában a tőzsdei cégek gyakorlatára. A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 61. §-a értelmében nyilvánosan működő részvénytársaság részvényese vagy szavazati jog birtokosa tájékoztatni köteles a kibocsátót (társaságot), és a Magyar Nemzeti Bankot mint Felügyeletet, ha öt, tíz, tizenöt, húsz, huszonöt, harminc, harmincöt, negyven, negyvenöt, ötven, hetvenöt, nyolcvan, nyolcvanöt, kilencven, kilencvenegy, kilencvenkettő, kilencvenhárom, kilencvennégy, kilencvenöt, kilencvenhat, kilencvenhét, kilencvennyolc és kilencvenkilenc százalékot eléri a részesedése, szavazati jogának mértéke. Ebből következően a tőkepiaci folyamatokban már az 5 %-os befolyásmérték is olyan jelentősnek minősül, amely esetében törvényi bejelentési kötelezettség keletkezik.

Figyelembevéve a nyilvánosan működő részvénytársaságok gyakorlati működését, a 10%-os mértéket nyilvánítja a szabályozás olyan jelentős befolyásnak, amelynél már a szavazatokat birtokló részvényes érdemben képes befolyásolni a társaság döntéshozatalát, ezért került 10%-os mértékben meghatározásra a bejelentési határ nyilvánosan működő részvénytársaságok esetében. A 25%-os mérték jelen esetben már indokolatlanul magas lenne, hiszen nyilvánosan működő részvénytársaságok esetében ily mértékű befolyás már tőkepiaci felvásárlási folyamatok beindulásával is jár. A szabályozás azonban nem a felvásárlási helyzetekre kíván reagálni, hanem

arra az esetre, amikor a befektető érdemben tudja befolyásolni a társaság működését.

A fentiekén túl a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 6. § (1) bekezdése használja az ún. befolyásoló részesedés fogalmát, amelyen az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ekként meghatározott fogalmat érti. A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (1) bekezdés 36. pontja szerint befolyásoló részesedés az olyan közvetlen vagy közvetett részesedés egy vállalkozásban, amely a tőke vagy szavazati jogok legalább 10%-át képviselő, illetve amely lehetővé teszi számottevő befolyás gyakorlását annak a vállalkozásnak az irányítása felett. Ezen fogalomból kiindulva is indokolt a nyilvánosan működő részvénytársaság esetében a 10%-os tulajdonszerzést a törvény hatály alá vonni. A Hpt., ill. az uniós rendelet ugyanezen hivatkozott értelmező rendelkezésére utal vissza

a) a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 4. § (2) bekezdés 11. pontja,

b) a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának erősítéséről szóló 2008. évi CIV. törvény 2. § (2) bekezdés 3. pontja,

c) az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény 3. § 3. pontja, valamint

d) a jelenleg még hatályos, de hamarosan hatályát veszítő büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 159/A. §-a a zár alá vétel szabályozásánál.

A b) pontban megjelölt eset szerepeltetése annak érdekében volt szükséges, hogy ne lehessen a szabályozást olyan módon kijátszani, hogy a 25 %-ot meghaladó tulajdonrészt több külföldi személy szerzi meg, de valójában azonos érdeket képviselve ugyanúgy megszerzik a ráhatás lehetőségét, mintha egyetlen személyhez került volna a tulajdonrész.

A c) ponthoz kapcsolódóan a Ptk. 8:2. § (2) bekezdése szerint a befolyással rendelkező akkor rendelkezik egy jogi személyben meghatározó befolyással, ha annak tagja vagy részvényese, és

a) jogosult e jogi személy vezető tisztségviselői vagy felügyelőbizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására; vagy

b) a jogi személy más tagjai, illetve részvényesei a befolyással rendelkezővel kötött megállapodás alapján a befolyással rendelkezővel azonos tartalommal szavaznak, vagy a befolyással rendelkezőn keresztül gyakorolják szavazati jogukat, feltéve, hogy együtt a szavazatok több mint felével rendelkeznek.

Az e) pont szerinti üzemeltetési jog megszerzésének esetkörét a szabályozásba szintén azért indokolt bevonni, mert ellenkező esetben a tulajdonszerzési korlátozás könnyedén kijátszható

lenne.

Azokat a tevékenységi köröket, amelyek vonatkozásában a törvényjavaslat megteremti a bejelentési kötelezettséget akár a tulajdonszerzéshez, akár az üzemeltetési jog (a tevékenység folytatásához nélkülözhetetlen infrastruktúrák, berendezések, eszközök használati vagy működtetési jog) megszerzéséhez kapcsolódóan, a Javaslat 2. § (4) bekezdése határozza meg. A törvényjavaslat csak a főbb tevékenységi köröket határozza meg, ezen tevékenységi körökön belül ugyanakkor kormányrendelet fogja meghatározni részletesen azokat a tevékenységeket, amelyek vonatkozásában ténylegesen fennáll a kötelezettség. Így például könnyen elképzelhető, hogy nem minden kettős felhasználású termék előállítására fog bejelentési kötelezettség alá esni, csak azok egy része. A törvényjavaslat tehát garanciális jelleggel meghatározza azon tevékenységi köröket, amelyekben belüli tevékenységeket a kormányrendelet fogja kijelölni. Ezáltal garanciálisan biztosított, hogy a bejelentési kötelezettségek fő tárgyköréit törvény jelölje ki, ugyanakkor a kellően részletes és pontos meghatározás már kormányrendeletben lesz elhelyezve. (A részletes tevékenység-meghatározás törvényben történő elhelyezése nem lenne indokolt, mert túlságosan részletekbe menő felsorolást kellene meghatározni.)

A bejelentésköteles tevékenységi körök különösen:

a) fegyver- és lőszergyártás, valamint az engedélyköteles haditechnikai eszközök előállítása

A fegyver- és lőszergyártás tekintetében

1. egyrészről a *lőfegyverekről és lőszeréről* szóló 2004. évi XXIV. törvény 2. § 20. pontja (értelmező rendelkezés):

2. másrészről a *haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről* szóló 2005. évi CIX. törvény 10. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt felhatalmazás alapján kiadott, a *haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának részletes szabályairól* szóló 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet 1. mellékletében szereplő fegyverek és lőszer gyártása [az 1-3. fejezetben szereplő ilyen termékek] – a törvény 1. § d) pontja alapján a haditechnikai termék gyártása pedig a haditechnikai termék előállítására, átalakítására irányuló tevékenység, ideértve a termék első alkalommal történő összeszerelését.

Az engedélyköteles haditechnikai eszközök előállítása tekintetében a *haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről* szóló 2005. évi CIX. törvény 10. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt felhatalmazás alapján kiadott, a *haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának részletes szabályairól* szóló 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése 1. mellékletében meghatározott eszközök.

b) kettős felhasználású termék előállítása

A kettős felhasználású termékek kivitelére, transferjére, brókertevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló 428/2009/EK rendelet I. Fejezet 2. cikk 1. pont: „kettős felhasználású termékek”: azok a termékek, beleértve a szoftvert és a technológiát is, amelyek polgári és katonai célokra egyaránt felhasználhatók, e fogalom továbbá magában foglalja azokat a termékeket is, amelyek egyaránt felhasználhatók nem robbantási célokra és nukleáris fegyverek vagy más nukleáris robbanószerkezetek előállításához történő, bármilyen formájú hozzájárulás céljára;”

c) a haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott titkosszolgálati eszközök előállítása

A haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának részletes szabályairól szóló 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet 1. melléklet XXVI. Fejezete.

d) a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatás és kiegészítő pénzügyi szolgáltatás nyújtása

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 3. § (1) bekezdés (pénzügyi szolgáltatás meghatározása) és (2) bekezdés (kiegészítő pénzügyi szolgáltatás meghatározása)

e) villamosenergia szolgáltatás tekintetében a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 2. § (1) bekezdése,

f) gázoszolgáltatás tekintetében a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 2. § (1) bekezdése,

g) a vízszolgáltatás tekintetében a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 2. § 24. pontja (*víziközmű-szolgáltatás*: közszolgáltatási szerződés keretében nyújtott közműves ivóvízellátás az ahhoz kapcsolódó tűzvíz biztosítással, továbbá a közműves szennyvízelvezetés és -tisztítás, ideértve az egyesített rendszerű csapadékvíz-elvezetést is (a továbbiakban együtt: víziközmű-szolgáltatási ágazatok), és 27. pontja (*víziközműves kapcsolódó szolgáltatás*: szerződés alapján a víziközmű-szolgáltató által más víziközmű-szolgáltató részére nyújtott ivóvíz-értékesítési vagy szennyvízelvezetési és -tisztítási szolgáltatás,)

h) az elektronikus hírközlési szolgáltatás tekintetében, *az elektronikus hírközlésről* szóló 2003. évi C. törvény 188. § 13. pontja: *elektronikus hírközlési szolgáltatás*: olyan, más részére általában ellenszolgáltatásért végzett szolgáltatás, amely teljesen vagy nagyrészt jeleknek elektronikus hírközlő hálózatokon történő átviteléből, és ahol ez értelmezhető, irányításából áll, ideértve az adatkicserélő szolgáltatást, valamint a nyilvános adatkicserélő szolgáltatást is, de nem foglalja magában az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési

szolgáltatások felhasználásával továbbított tartalmat szolgáltató vagy ilyen tartalom felett szerkesztői ellenőrzést gyakorló szolgáltatásokat, valamint nem foglalja magában az információs társadalommal összefüggő, más jogszabályokban meghatározott szolgáltatásokat, amelyek nem elsősorban az elektronikus hírközlő hálózatokon történő jeltovábbításból állnak.

i) elektronikus információs rendszerek kialakítása, fejlesztése vagy működtetése.

Az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszerek kialakítása, fejlesztése vagy működtetése.

A törvényi szinten meghatározott alapvető tevékenységi körökön belül kormányrendeletben kerülnek meghatározásra az egyes engedélyköteles tevékenységek. Ennek meghatározásához a Javaslat felhatalmazást ad a Kormány részére a szabályozásra. A törvényben az e)-h) pontokban meghatározott tevékenységi körökhöz egy feltétel is meghatározásra került, amely szerint a kiadandó kormányrendelet olyan tevékenységeket határozhat majd meg ezen tevékenységi körökön belül, amely közvetlenül érinti a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény alapján meghatározott valamely nemzeti létfontosságú rendszerrelmet vagy európai létfontosságú rendszerrelmet.

4. §

A külföldi befektető bejelentési kötelezettsége teljesítésének fő szabályait határozza meg:

- a bejelentést a miniszterhez kell megtenni, írásban,
- a bejelentésre nyitva álló határidőt kormányrendelet fogja meghatározni,
- a bejelentés fő tartalmi elemeit is meghatározza a Javaslat (4. § (2) bekezdés),
- a bejelentési kötelezettség alá eső adatokban bekövetkező változás esetén adatszolgáltatási kötelezettség áll fenn.

A részletes szabályokat kormányrendelet fogja meghatározni.

5. §

A miniszter eljárásának fő eljárási szabályait határozza meg, amelyek törvényben történő rögzítése szükséges. A törvényben nem szabályozott kérdésekben a részletes eljárási szabályokat a Kormány rendelete fogja tartalmazni.

A miniszter eljárása nem tartozik az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény (Ákr.) hatálya alá, ez a szabályozás azon logikájából következik, hogy nem engedélyezési eljárást, hanem egy bejelentési kötelezettségen alapuló szabályozási modellt határoz meg.

A szabályozási modell az alábbi folyamatra épül:

- a jogügylet létrejöttét bejelenti a külföldi befektető, ezen bejelentés megérkezését a miniszter visszaigazolja,
- a miniszter megvizsgálja, hogy a jogügylet sérti-e Magyarország biztonsági érdekeit, ezen vizsgálatba a kormányrendeletben meghatározandó szervek bevonására intézkedhet (amely szervek köre a tevékenység jellegétől függően változhat),
- az eljárás lezárásaként a miniszter vagy *tudomásul veszi* a bejelentést (és ezt írásban visszaigazolja a bejelentőnek), vagy a tulajdonszerzést, üzemeltetési jog megszerzését *tiltó döntést hoz*, utóbbi esetben egyszerűsített indokolást kell adni,
- a tiltó döntés közigazgatási perben támadható meg, az eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt, illetve az 1. § 1. pont *b)* alpontja szerinti külföldi befektetőnek minősítés miatt (tehát ha pl. az Unióban már letelepedett vállalkozást minősít a miniszter a Javaslat 5. § (8) bekezdése szerint külföldi befektetőnek),
- a bíróság egyszerűsített perben dönt és kasszációs jogkörrel rendelkezik: a jogsértés megállapítása esetén a határozatot hatályon kívül helyezheti és a minisztert új eljárásra kötelezi, de a határozat megváltoztatásáról nem dönthet.

6. §

A szabályozás hatálya alá vont tevékenységek egy részénél a jogszabály a tulajdonszerzést engedély meglétéhez köti, míg a tevékenység más részénél ilyen hatósági engedélyezési eljárást nem kell lefolytatni.

Azokban az esetekben, amikor a tulajdonszerzés engedélyezésére irányuló eljárást ír elő a jogszabály, akkor az e törvény szerinti bejelentés tudomásulvételének igazolása az engedélyezés keretében történő döntés egyik feltétele lesz. Azaz az engedélyezési eljárás során a külföldi befektetőnek az e törvény szerint a miniszter által kiadott igazolást be kell csatolnia. Ezeket az eseteket a jogalkalmazás segítése és a jogbiztonság érdekében egy kormányrendelet fogja felsorolni.

7-9. §

A törvényben lefektetett szabályrendszer be nem tartásához fűződő jogkövetkezményeket állapítja meg.

Egyrészt a részvénykönyvbe vagy tagjegyzékbe történő bejegyzésre csak a visszaigazolás birtokában nyújtható be kérelem, annak hiányában a bejegyzésre nem kerülhet sor. Ha valamely hiba okán mégis úgy került a részvénykönyvbe, tagjegyzékbe bejegyzésre az érintett, hogy az e törvény hatálya alá eső külföldi befektető részére a miniszter tiltó határozatot adott ki, vagy csak

nem igazolta a bejelentés tudomásulvételét, a magyarországi gazdasági társaság tudomásszerzését követően vele szemben a külföldi befektető a társasági jogait nem gyakorolhatja.

Másrészről az üzemeltetési jogra irányuló szerződés hatálya csak a tudomásulvétel napjával áll be. A jogügylet hatálytalanságával kapcsolatosan peres eljárás kezdeményezhető.

A miniszternek mindemellett ellenőrzési jogosultsága van, és ha megállapítja, hogy a külföldi befektető a Javaslat szerinti bejelentési kötelezettségét nem teljesítette, akkor – bírság kiszabása mellett – utólagosan megvizsgálja, hogy a tulajdonszerzés, üzemeltetési jog megszerzés Magyarország biztonsági érdekeit sérti-e. Ha nem, akkor a bejelentés tudomásulvételét írásban visszaigazolja, ha igen, akkor utólagosan meghozza a tiltó döntést.

Ha az utólagos tiltó döntés a tulajdonszerzésre irányuló jogügylet vonatkozásában született, akkor a tulajdonrész értékesítésére kell intézkedni. Első sorban a külföldi befektető kap lehetőséget arra, hogy értékesítse a tulajdonrészét, megszüntesse a befolyását vagy a fióktelep esetében megszüntesse azt vagy módosítsa a tevékenységi körét a meghatározott – legfeljebb 3 hónapos – határidőn belül. Ha ez nem vezet eredményre, akkor a magyar állam jelöli ki azt az állami szervet, aki az értékesítésre intézkedik a külföldi befektető helyett és nevében.

Ha az utólagos tiltó döntés az üzemeltetési jog megszerzésre irányuló jogügylet vonatkozásában született, akkor a jogügylet hatálytalanságával kapcsolatos peres eljárást kell indítani.

10. §

A törvény hatálybalépésének időpontját határozza meg.

11. §

A Kormány számára adott felhatalmazásokat tartalmazza.

12. §

A törvény hatályához kapcsolódó átmeneti rendelkezést tartalmazza.